

PLAN VAN AANPAK

SOERENS BEEKDAL

Versie 0.9
14 februari 2025

1. AANLEIDING

2. GEBIED & AFBAKENING

3. OPGAVEN

**4. PARTIJEN &
SAMENWERKING**

5. ACTIEPLAN

6. FINANCIËN

Aanleiding | Op initiatief van de GMR is een eerste doorstart gemaakt met een eerder gebiedsproces in het Soerens beekdal

Context

In de visie van het Groen-blauw raamwerk 'Vervlochten Regio' zijn de kansen voor natuur en landschap voor de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen in beeld gebracht. Deze zijn in het Regioarrangement verder gebracht naar 11 denklijnen en 4 koplopertrajecten. Met de gelden van de Provincie Gelderland voor het uitwerken van de koplopertrajecten, kan een start gemaakt worden met het opzetten van twee gebiedsprocessen, de Renkumse en Heelsumse beekdalen en de Oostelijke beekdalen Veluwezoom. Dat laatste gebiedsproces bestaat uit twee deelgebieden: het Soerens beekdal en de zuidflank van de Veluwezoom.

Eerder gebiedsproces

In 2019 is op initiatief van de particuliere landgoederen Gelderse Toren en de Bockhorst, samen met Vereniging Natuurmonumenten, een gebiedsproces opgestart in het Soerens beekdal. Dit proces heeft in 2021 geleid tot het document 'Perspectief voor het Soerens Beekdal' (Fig. 1). Bij dit proces waren ook het Waterschap, de Provincie Gelderland, de gemeente Rheden en Waterdraad van Soerens Belang betrokken. Het doel was om het

beekdal integraal te bezien en ontwikkelingen met elkaar te verbinden en inzicht te krijgen. De uitkomsten zijn gebundeld in een eindrapportage met een aantal concrete aanbevelingen voor o.a. de water-, landbouw- en natuuropgaven. Deze aanbevelingen vormen de basis voor het vervolg.

Doorstart gebiedsproces

Op initiatief van de GMR vond er op 17 oktober 2024 een start up sessie plaats voor het Soerens beekdal, om te verkennen hoeveel draagvlak er was voor een doorstart van het eerdere gebiedsproces. De genodigden voor de start up sessie waren daarom ook grotendeels partijen/personen die ook in het eerdere proces betrokken zijn geweest.

Dit document is tot stand gekomen mede dankzij de betrokkenheid en input van deze partijen gedurende de afgelopen 4 maanden. Tijdens alle bijeenkomsten viel de prettige en constructieve sfeer binnen de groep op. Dit toont de grote betrokkenheid van de partijen bij het gebied. Hun bereidwilligheid om zich op vrijwillige basis in te zetten voor het Soerens beekdal is een grote kracht, die gekoesterd dient te worden in het vervolg.

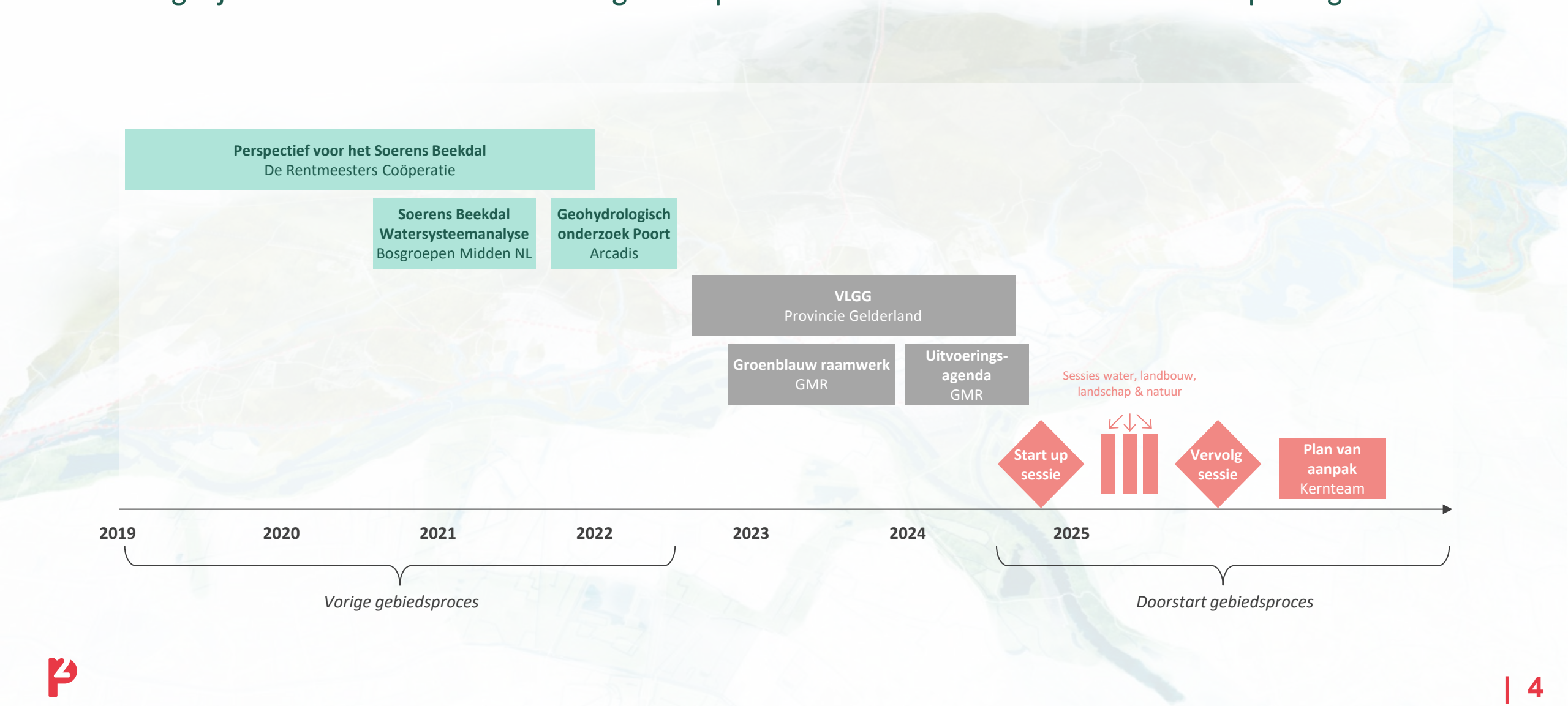
PERSPECTIEF VOOR HET SOERENS BEEKDAL

Eindrapportage project Soerens beekdal 2019 – 2021

Figuur 1: Eindrapportage van het eerdere gebiedsproces

Aanleiding | Naar aanleiding van het Groenblauw raamwerk is eind 2024 een verkenning begonnen naar een mogelijke doorstart van het eerdere gebiedsproces dat in het Soerens beekdal heeft plaatsgevonden

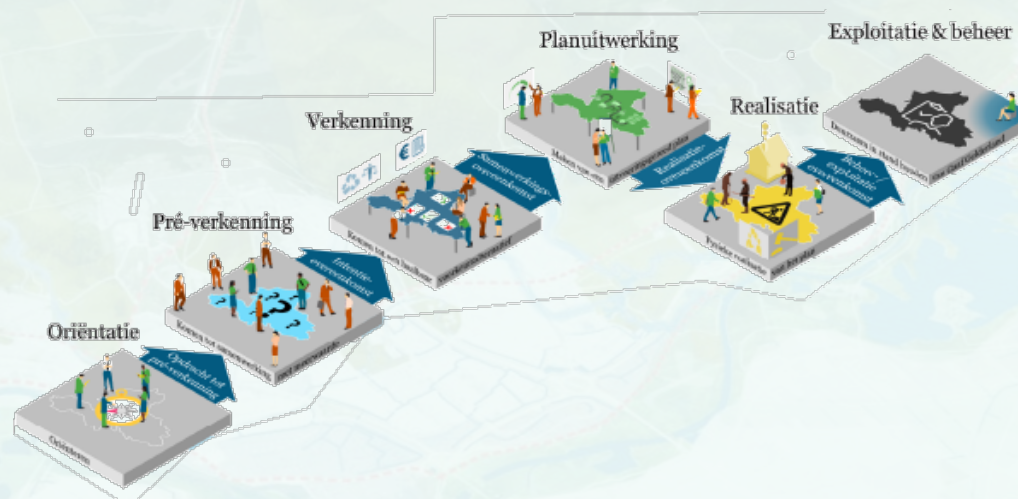
Aanleiding | Het proces voor het Soerens beekdal bevindt zich met dit plan van aanpak aan het begin van de pré-verkenningfase van de Gelderse Aanpak Gebiedsontwikkeling

Gelderse aanpak gebiedsontwikkeling

Voor dit proces wordt de aanpak gevolgd die de Provincie Gelderland heeft ontwikkeld voor gebiedsontwikkelingen: de Gelderse Aanpak Gebiedsontwikkeling. Deze aanpak maakt onderscheid in zes fasen, waarin telkens een andere vraag centraal staat:

1. **Oriëntatiefase:** is er voldoende aanleiding voor een integrale gebiedsgerichte aanpak?
2. **Pré-verkenningfase:** is er sprake van een potentiële gebiedsontwikkeling en zien betrokken partijen het belang en de urgentie?
3. **Verkenningfase:** wat is een haalbaar voorkeursalternatief voor het gebied?
4. **Plan uitwerkingsfase:** hoe gaat de gebiedsontwikkeling uitgevoerd en ingericht worden?
5. **Realisatiefase:** hoe wordt de uitvoering van de plannen georganiseerd?
6. **Exploitatie & Beheerfase:** hoe ziet de 'permanente fase' er uit voor dit gebied?

Het gebiedsproces Soerens beekdal bevindt zich aan het begin van de pré-verkenningfase

In de oriëntatiefase zijn 4 sessies georganiseerd om te onderzoeken of er voldoende aanleiding is voor een integrale gebiedsgerichte aanpak:

- Start up sessie op 17 oktober 2024
- Sub-sessie wateropgave
- Sub-sessie landbouwopgave
- Sub-sessie natuur- & landschapsopgave

Dankzij het eerdere gebiedsproces dat heeft plaatsgevonden, was er al veel informatie beschikbaar waar op verder kon worden gebouwd. Hierdoor konden de vragen voor de oriëntatiefase snel beantwoord worden. Deze snelheid is gebruikt om direct dit plan van aanpak op te stellen die onderdeel is van de pré-verkenningfase.

Aanleiding | In de komende fase werken we in drie delen toe naar een getekende intentieovereenkomst; in de periode tot aan bestuurlijk akkoord gaan we door met uitvoering van het actieplan

De pré-verkenningfase bestaat op hoofdlijnen uit drie delen

1 Afronden plan van aanpak

- Alle partijen in het kernteam geven feedback op dit plan van aanpak (februari)
- De GMR en gemeente Rheden vullen het plan van aanpak nog aan met een inschatting van het benodigde budget voor de pré-verkenningfase (maart)

februari – maart

2 Plan van aanpak ter goedkeuring voorleggen aan provincie

- Eerst dient het plan van aanpak ambtelijk goedgekeurd te worden (april)
- Vervolgens is ook bestuurlijke goedkeuring nodig (juni)

april – juni

3 Uitvoeren plan van aanpak

- Na bestuurlijke goedkeuring is er geld beschikbaar om het plan van aanpak uit te voeren
- In deze fase wordt toegewerkt naar een getekende intentieovereenkomst met alle partijen uit het projectteam.

juni - ??

Invulling van periode tot aan bestuurlijk akkoord

Pas na bestuurlijke goedkeuring van het plan van aanpak komt er geld beschikbaar om voortzetting van het proces te financieren.

In de tussenliggende periode gaat het kernteam door met het uitvoeren van het actieplan (zie hoofdstuk 5). Dit doen alle partijen op basis van vrijwilligheid en vanuit vertrouwen in het proces. Dit toont de grote betrokkenheid van de partijen bij het gebied. Hun bereidwilligheid om zich op vrijwillige basis in te zetten voor het Soerens beekdal is een grote kracht die gekoesterd dient te worden voor het vervolg.

1. AANLEIDING

2. GEBIED & AFBAKENING

3. OPGAVEN

**4. PARTIJEN &
SAMENWERKING**

5. ACTIEPLAN

6. FINANCIËN

Gebiedsomschrijving

Omschrijving van het gebied

Het Soerens beekdal ligt ingeklemd tussen twee Natura2000 gebieden: Veluwe en Rijntakken. Het watersysteem van de Soerense Beek wordt gekenmerkt door een netwerk van beken en is bijzonder door invloeden van zowel de Veluwe als de IJssel. Deze beken voeden onder andere de grachten van de landgoederen.

Het landschap van het Soerens beekdal is divers en omvat sprengen, beken, bossen en een rijk cultuurlandschap met opgeleide beken, voormalige watermolens, een actieve wasserij en diverse landgoederen.

Het natuurgebied Soerense Broek heeft zich in relatief korte tijd ontwikkeld tot een waardevol natuurgebied waar onder andere de bedreigde plantensoort Guichelheil te vinden is en inmiddels weten edelherten de weg te vinden van de hoge, droge Veluwe naar de IJsseluiterwaarden bij de Gelderse Toren.

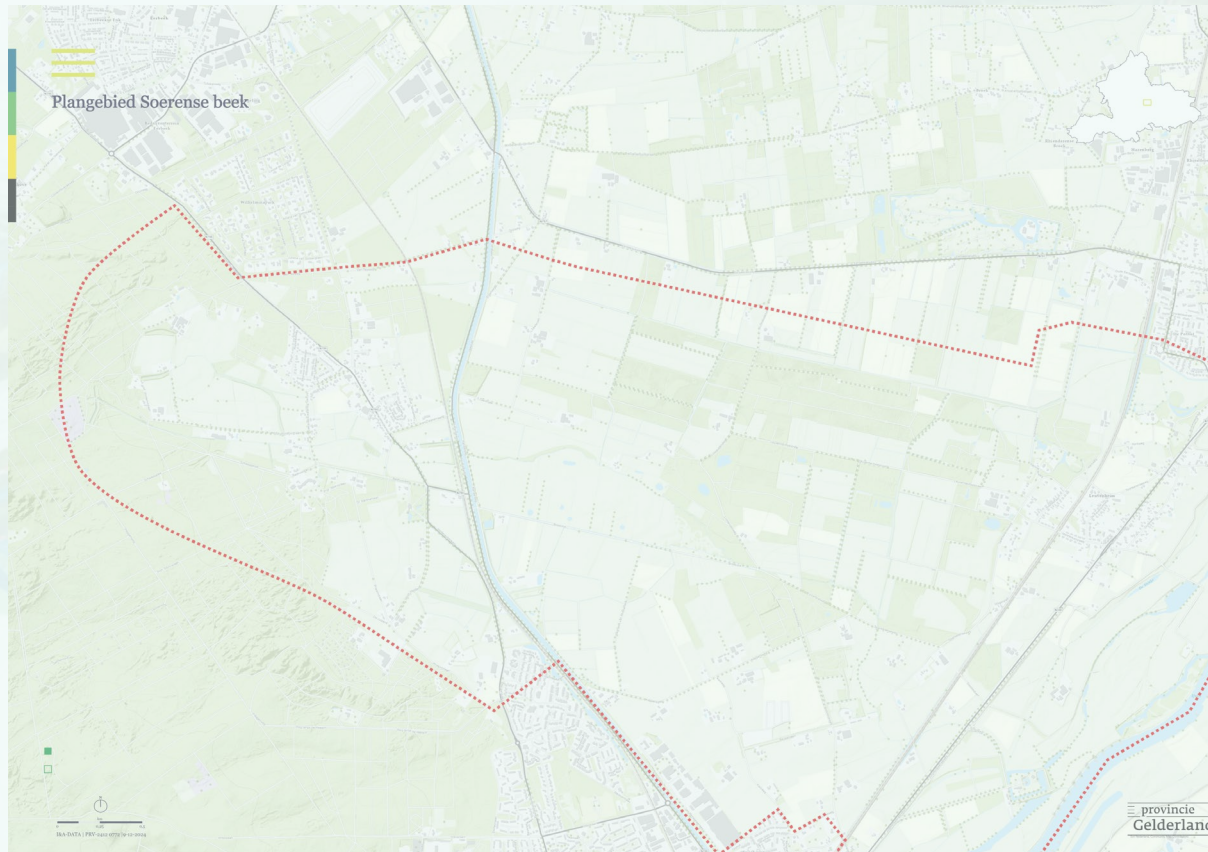
In het gebied zijn ca. 10 actieve landbouwbedrijven gevestigd, waarvan een aantal al generaties lang tot dezelfde familie behoren.

Het Soerens beekdal wordt gekenmerkt door een hechte gemeenschap die met elkaar en het gebied verbonden zijn.

Gebied | Het plangebied loopt van de Veluwezoom tot aan de IJssel en ligt binnen de gemeenten Rheden en Brummen

Indicatie plangebied Soerens beekdal

Figuur 2: Afbakening van het plangebied

Afbakening plangebied

Voor afbakening van het plangebied is gekeken naar het stroomgebied van de Soerense Beek (zie Fig 2). De grenzen zijn daardoor als volgt getekend:

- Noordelijke grens: Brummen
- Oostelijke grens: de IJssel
- Zuidelijke grens: Dieren met Spankeren
- Westelijke grens: de Veluwezoom

Het plangebied ligt daarmee grotendeels in de gemeente Rheden, maar ook deels in de gemeente Brummen.

In het proces wordt onderscheid gemaakt tussen het plangebied, waarin maatregelen worden getroffen, en het onderzoeksgebied. Dit laatste gebied kan ook buiten de grenzen van het plangebied reiken – bijvoorbeeld voor het vinden van grond.

1. AANLEIDING

2. GEBIED & AFBAKENING

3. OPGAVEN

4. PARTIJEN &
SAMENWERKING

5. ACTIEPLAN

6. FINANCIËN

Opgaven | Het Soerens beekdal staat voor vier hoofdopgaven die nauw met elkaar verbonden zijn en om een integrale benadering vragen

Vier hoofdopgaven voor het Soerens beekdal

Het Soerens beekdal staat voor verschillende uitdagingen om ook op lange termijn een leefbaar, groen, gezond en vruchtbaar gebied te zijn. Er is sprake van een opstapeling van verschillende opgaven, die vragen om een integrale aanpak. Het doel van een integrale benadering is om te komen tot maatregelen die optimaal zijn afgestemd op alle opgaven, en niet slechts vanuit één perspectief zijn bekeken. Dat leidt tot duurzamere oplossingen, betere ruimtelijke kwaliteit, breder draagvlak en meer efficiëntie.

De hoofdopgaven voor het Soerens beekdal zijn:

Een **watersysteem** dat bestand is tegen toenemende weersextremen

Een natuurinclusief en toekomstbestendig **landbouwgebied**

Een rijke en veerkrachtige **natuur**

Een **landschap** waarin natuur, water, cultuur en beleving optimaal op elkaar zijn afgestemd

Deze opgaven worden in de volgende slides nog verder toegelicht. Hierbij wordt de opgave voor het landschap gezien als een fundament voor de andere opgaven: inzichten met betrekking tot het landschap, zijn richtinggevend voor maatregelen in de andere opgaven.

Recreatie als meekoppelkans

Naast de hierboven genoemde opgaven, vraagt toenemende recreatiedruk op het gehele gebied rondom de Veluwe om aandacht. In de start up sessie is besloten om recreatie te behandelen als 'meekoppelkans'. Een aantal aanknopingspunten die daarvoor zijn geïdentificeerd zijn: nieuw verdienmodel voor boeren, ecologische verbindingen, woningopgave GMR.

Opgaven | Een eerste aanscherping van de hoofdopgaven is gedaan door hoogover veranderdoelen te formuleren

Veranderdoelen geven eerste invulling aan de hoofdopgaven

De opgaven zijn op hoofdlijnen duidelijk. Om tot concrete, toekomstbestendige en effectieve maatregelen te komen is echter verdere aanscherping nodig. Dat zal in het vervolg van de pré-verkenningsfase verder vorm krijgen. Wel is in de oriëntatiefase al een eerste aanscherping gedaan door de opgaven te vertalen naar zogeheten ‘veranderdoelen’. Die geven een eerste richting aan van wát we willen veranderen om tot realisatie van de hoofdopgaven te komen.

Wateropgave | Omschrijving

Soerens beekdal & Water

Het Soerens beekdal bestaat uit een rijk cultuurlandschap met opgeleide beken, voormalige watermolens, actieve wasserijen en diverse landgoederen. Het heeft hoge natuurwaarden: in de sprengen groeit paarbladig goudveil en onder andere de bedreigde plantensoort teer guichelheil is er te vinden. Het watersysteem van de Soerense Beek is bovendien bijzonder door invloeden van de Veluwe en de IJssel.

Beweegredenen gebiedsproces

Verdroging

- Beperkte wateraanvoer Soerense Beek
- Structurele droogte grachten Landgoed de Bockhorst
- Periodieke droogte grachten Huis Den Bosch

Wateroverlast

- Wateroverlast in Laag Soeren: kunnen we dit nog aanscherpen?
- Nog andere vormen van wateroverlast?

Gewenste effecten

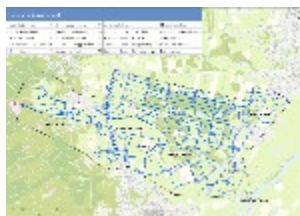
Het watersysteem dient klimaatrobuster te worden, door o.a.:

- Sterker bekensysteem
- Hogere grondwaterstanden
- Gezondere waterkwaliteit
- Gezondere bodem
- Meer ruimte voor grondwatergevoede natuur langs de beek, van bron tot monding
- Meer geleidelijke overgangen tussen landbouw en natuur
- Het watersysteem kan als verbinding functioneren

Afbakening wateropgave

In het plangebied zijn meerdere watersystemen opgenomen, vanwege de grote onderlinge interactie:

- Soerense Beek
- Bovenbeek
- Leuvenheimse Beek
- Grachten rondom Huis Den Bosch

Stroomgebied in plangebied

Beschikbare kennis

- Landschap Ecologische Systeemanalyse – Bosgroepen (2021)
- Geohydrologisch onderzoek verkennende maatregelen – Arcadis (2022)
- Zuid-Oost Veluwe: LG Brummen – Tauw (jaartal?)
- IJssel – Tauw (jaartal?)

Hoofdpoging #1

Zorgen voor een watersysteem dat bestand is tegen toenemende weersextremen

Landbouwopgave | Omschrijving

Hoofdopgave #2

Versnellen van de transitie naar een natuurinclusief en toekomstbestendig landbouwgebied

Soerens beekdal & Landbouw

In het Soerens beekdal zijn nog ongeveer 10 actieve landbouwbedrijven gevestigd. Dit zijn vrijwel allemaal melkveehouderijen, die hun gronden deels in eigendom hebben of deel pachten van de landgoederen, Natuurmonumenten, gemeenten Rheden of Brummen, ASR of andere grondeigenaren.

Beweegredenen gebiedsproces

Het vinden van antwoorden op de volgende vragen:

- Hoe blijft de landbouw in het gebied toekomstbestendig?
- Hoe houden boeren in het gebied zelf voldoende regie op hun toekomst?
- Hoe gaan we om met alle eisen en onzekerheden met betrekking tot de landbouw?
- Hoe kunnen we voorbij erfdenken naar gebiedsdenken gaan?
- Hoe kunnen de landbouw- en natuuropgave elkaar versterken?

Grondposities

Een belangrijk instrument voor realisatie van de landbouwopgave is de beschikbaarheid van grond. Om vanuit de landbouw bij te kunnen dragen aan de transitie naar een meer natuurinclusieve landbouw en aan andere natuurdoelen, geven de boeren aan dat er meer grond nodig is ten behoeve van landbouw. Momenteel lopen er gesprekken tussen o.a. boeren, provincie, gemeenten om mogelijkheden hiertoe te verkennen.

Afbakening landbouwopgave

Het gebiedsproces richt zich op de circa 10 landbouwbedrijven die nog actief zijn.

Beschikbare kennis

- Zijn er al onderzoeken gedaan naar landbouw in Soerens beekdal? Misschien vanuit de provincie?

Natuuropgave | Omschrijving

Soerens beekdal & Natuur

Omdat het Soerens beekdal ingeklemd ligt tussen twee Natura2000 gebieden vormt het een overgangsgebied. Er is veel variatie in natuurtypen die voor rijke natuur en grote biodiversiteit kan zorgen.

Het natuurgebied Soerense Broek heeft zich in relatief korte tijd ontwikkeld tot een waardevol natuurgebied waar onder andere de bedreigde plantensoort Guichelheil te vinden is en inmiddels weten edelherten de weg te vinden van de hoge, droge Veluwe naar de IJsseluitwaarden bij de Gelderse Toren.

Beweegredenen gebiedsproces

- Realiseren VHR-doelen, meer ecologische verbindingen tussen geïsoleerde natuurtypen
- Overbelasting stikstof
- Methaanuitstoot vee
- Afname biodiversiteit
- Afnemende water- en bodemkwaliteit

Gewenste effecten

- Stikstofreductie
- Rijkere biodiversiteit
- Gezondere water- en bodemkwaliteit
- Meer ecologische verbindingen

Afbakening natuuropgave

Onderdeel van de komende periode is een verkenning naar hoe er vanuit het Soerens beekdal naar natuur wordt gekeken. Daarin staat specifiek de dynamiek tussen de natuur- en landbouwopgave centraal: hoe kunnen die opgaven elkaar versterken in plaats van met elkaar concurreren?

Beschikbare kennis

- Eerder onderzoek naar kansrijke ecologische verbindingzones
- Kan provincie dit aanscherpen en aanvullen?

Hoofdopgave #3

Herstellen en versterken van de natuur

Landschapsopgave | Omschrijving

Hoofdoopgave #4

Inrichten van het
landschap zodat
natuur, water,
cultuur en beleving
optimaal op elkaar
zijn afgestemd

Soerens beekdal & Landschap

Het landschap van het Soerens Beekdal is het resultaat van de fysieke omstandigheden en het eeuwenlang daarmee omgaan door de bewoners van het gebied. Het is nog een bijzonder gaaf landschap en de mensen in het gebied voelen zich er sterk mee verbonden.

Beweegredenen gebiedsproces

- Het unieke landschap en de leefwereld van de bewoners en gebruikers zijn nog onvoldoende in beeld en beschreven
- Doordat het Soerens beekdal nu geen duidelijke identiteit ('te weinig smoel') heeft bij beleidsmakers, bestaat het risico dat toekomstige inrichtingskeuzes worden gemaakt 'ten koste van' het gebied, in plaats van 'ten gunste van'

Gewenste effecten

- De kwaliteiten van het landschap en de gemeenschap vormen de basis voor een (integrale) inrichting
- Het Soerens beekdal heeft bij beleidsmakers een duidelijke, herkenbare identiteit

Afbakening landschapsopgave

- De fysieke begrenzing is het stroomgebied van het Soerens Beekdal, inclusief de dorpen Laag-Soeren en Spankeren.
- In beeld brengen van de geschiedenis en de kwaliteiten van het gebied, nog niet de ambities en maatregelen, wel aanbevelingen.

Beschikbare kennis

- Landschapsbiografie Brummen (Landschapsnetwerk Brummen)
- Omgevingsvisie Buitengebied Gemeente Rheden
- Kennis bij inwoners en gebruikers van het gebied

Opgaven | Onzekerheden

Onzekerheden voor dit proces

Er is een aantal externe factoren die potentieel een grote impact hebben op dit gebiedsproces, maar waar we geen tot beperkte invloed op hebben. In deze fase gaan we niet verder dan het signaleren van de belangrijkste onzekerheden, in de volgende fase dienen deze vertaald te worden naar concretere risico's en eventuele mitigerende maatregelen.

- Onduidelijkheid rondom nationaal en provinciaal stikstofbeleid (versterkt door de twee recente Raad van State uitspraken)
- Onduidelijk kabinetsbeleid ten aanzien van de landbouw (o.a. mest, PAS melders)
- Zijn er nog andere grote onzekerheden die we hier willen vermelden?

Stikstofuitspraak Raad van State kan probleem worden voor uitkoop van veehouders

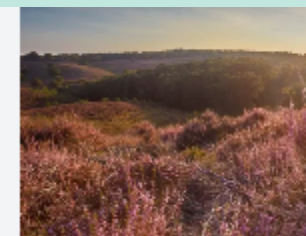
Ook stoppende boeren die nog beperkt stikstof mochten blijven uitstoten, hebben hier nu mogelijk alsnog een nieuwe vergunning voor nodig. De vraag is of ze die wel kunnen krijgen.

'Stikstofsectoren' weten het even ook niet meer na rechterlijke uitspraken

Stikstof De winst van Greenpeace in de stikstofrechtzaak deze week veroorzaakt onrust en onduidelijkheid, en roept de vraag op hoe het nu verder moet in vier sectoren die veel stikstof uitstoten

Plannen voor zonering rondom Natura 2000 – gebieden

Het college van Gedeputeerde Staten wil de mogelijkheden voor het aanwijzen van stikstofarme zones langs Natura 2000 – gebieden uitwerken. Dit besluit is een van de oplossingen na de uitspraak van de Raad van State van 18 december 2024.

1. AANLEIDING

2. GEBIED & AFBAKENING

3. OPGAVEN

4. PARTIJEN &
SAMENWERKING

5. ACTIEPLAN

6. FINANCIËN

Partijen | Overzicht van private en publieke partijen die een rol spelen bij een gebiedsproces in het Soerens beekdal

Private partijen in het Soerens beekdal

Actieve partijen

De volgende private partijen hebben een directe betrokkenheid bij een gebiedsproces:

- Boeren
- Natuurmonumenten
- Landgoederen de Bockhorst, Gelderse Toren en Huis Den Bosch
- ASR (grondbezitter en verpachter)
- Inwoners (verenigd in verschillende dorpsbelangenverenigingen)

Minder actieve partijen

Daarnaast doen ook de volgende private partijen mee in het proces:

- LTO
- BoerenNatuur Veluwe
- Bekenstichting
- Landschapsnetwerk Brummen
- Volkstuinen Spankerense Enk
- Gebiedscoöperatie Zuidelijke IJsselvallei
- Bedrijven in het gebied

Publieke partijen in het Soerens beekdal

Actieve partijen

In het Soerens beekdal zijn verschillende publieke partijen die een directe betrokkenheid hebben bij een gebiedsproces:

- Provincie Gelderland (natuur, landbouw, water, erfgoed)
- Groene Metropool Regio
- Gemeente Rheden
- Waterschap Vallei & Veluwe

Minder actieve partijen

Daarnaast doen ook de volgende publieke partijen ook mee in het gebiedsproces:

- Gemeente Brummen
- Rijkswaterstaat
- Ministerie van LNV

Foto's van de start up sessie in oktober 2024

Partijen | Afhankelijk van de mate van betrokkenheid bij het gebiedsproces, behoren partijen tot het kernteam, participanten of tot overige betrokkenen

Indeling naar drie categorieën op basis van betrokkenheid

Niet alle partijen hebben dezelfde mate van betrokkenheid. Daarom maken we in het gebiedsproces onderscheid in drie categorieën stakeholders:

1. **Kernteam:** Partijen in het kernteam beslissen mee, dragen medeverantwoordelijkheid voor uitvoering en voortgang.
2. **Participanten:** Deze partijen denken en praten mee en worden door het kernteam actief geraadpleegd op voor hun relevante onderwerpen.
3. **Overige partijen:** Daarnaast zijn er nog partijen die wel een belang hebben in het Soerens beekdal, maar niet een directe rol hebben in het gebiedsproces. Deze partijen worden door het kernteam geïnformeerd op voor hun relevante onderwerpen.

Partijen | Indeling van partijen naar de categorieën

KERNTTEAM

- Provincie Gelderland
- Groene Metropool Regio
- Waterschap Vallei & Veluwe
- Vertegenwoordigers van de boeren
- Landgoedbeheerders de Bockhorst, Gelderse Toren en Huis Den Bosch*
- Natuurmonumenten
- Waterdraad (Soerens Belang)
- ASR*
- Gemeente Rheden
- Gemeente Brummen (als agenda-lid)

PARTICIPANTEN

- Boeren
- Inwoners (Dorpsbelang Laag Soeren, Soerens Belang, Belangenvereniging Spankeren)
- Landschapsnetwerk Brummen
- Bekenstichting
- Volkstuinen Spankerense Enk
- Gebiedscoöperatie Zuidelijke IJsselvallei

OVERIGE BETROKKENEN

- LTO
- BoerenNatuur Veluwe
- Bedrijven in het Soerens beekdal
- Rijk/LVVN
- Rijkswaterstaat

Verantwoordelijk voor voortgang en uitvoering

Denken en praten mee

Worden geïnformeerd

Zeer proactief

Mate van actieve bijdrage aan het gebiedsproces

Reactief

Indeling van de partijen voor de pré-verkenningfase

Voor de komende periode zijn alle publieke en private partijen met een belang in het Soerens beekdal ingedeeld in de drie categorieën. Daarbij is het belangrijk om op te merken dat de samenstelling van deze groepen dynamisch is. Per fase zal opnieuw moeten worden bekeken wat de meest logische indeling is.

*Huis Den Bosch en ASR zijn momenteel nog geen onderdeel van het kernteam, maar worden in de komende periode gevraagd hieraan deel te nemen.

Partijen | De huidige samenstelling van het kernteam is grotendeels gebaseerd op het eerdere gebiedsproces, en wordt komende periode nog uitgebreid

Samenstelling van het kernteam

Op initiatief van de GMR vond er op 17 oktober 2024 een start up sessie plaats voor het Soerens beekdal. Doel van deze sessie was om te verkennen hoeveel draagvlak er was voor een doorstart van het eerdere gebiedsproces dat in 2019 liep. De genodigden voor de start up sessie waren daarom ook grotendeels partijen/personen die ook in de eerdere fase betrokken waren.

Er is voor gekozen om de vervolgsessie op 3 februari 2025 met deze zelfde partijen plaats te laten vinden. Doel van deze sessie was om gezamenlijk elementen voor dit plan van aanpak vorm te geven. Na afloop gaven alle partijen aan voldoende tot veel vertrouwen te ervaren in een gezamenlijk vervolg, en ook bereid te zijn zich de komende fase in te willen zetten.

*Met elkaar is geconstateerd dat voor het vervolg ook Huis Den Bosch en ASR vertegenwoordigd dienen te zijn in het kernteam. Er zijn acties uitgezet om deze partijen op korte termijn te betrekken bij dit proces.

KERNTeam (per februari 2025)

- **Landgoedbeheerders:** Age Fennema (de Bockhorst) & Ruben Ruyten (Gelderse Toren) & Huis Den Bosch*
- **Boeren:** Hans Nieuwenburg & Wim Jonkers
- **Waterschap Vallei & Veluwe:** Hilde Buitelaar & Harmen van de Werfhorst
- **Natuurmonumenten:** Ruben Vermeer
- **Waterdraad (Soerens Belang):** Evert Bielleman & Pimhein Kool
- **Groene Metropool Regio:** Mathieu Schouten
- **Provincie Gelderland:** Alex Elferink (Natuur) & Florette Reijman (Landbouw) & Teun Spek (Water) & Henk Hoogeveen (Erfgoed & Ruimte)
- **Gemeente Rheden:** Kitty Lamaker
- **Gemeente Brummen:** Ron Kamperman
- **ASR*:** Maurits Elsevier

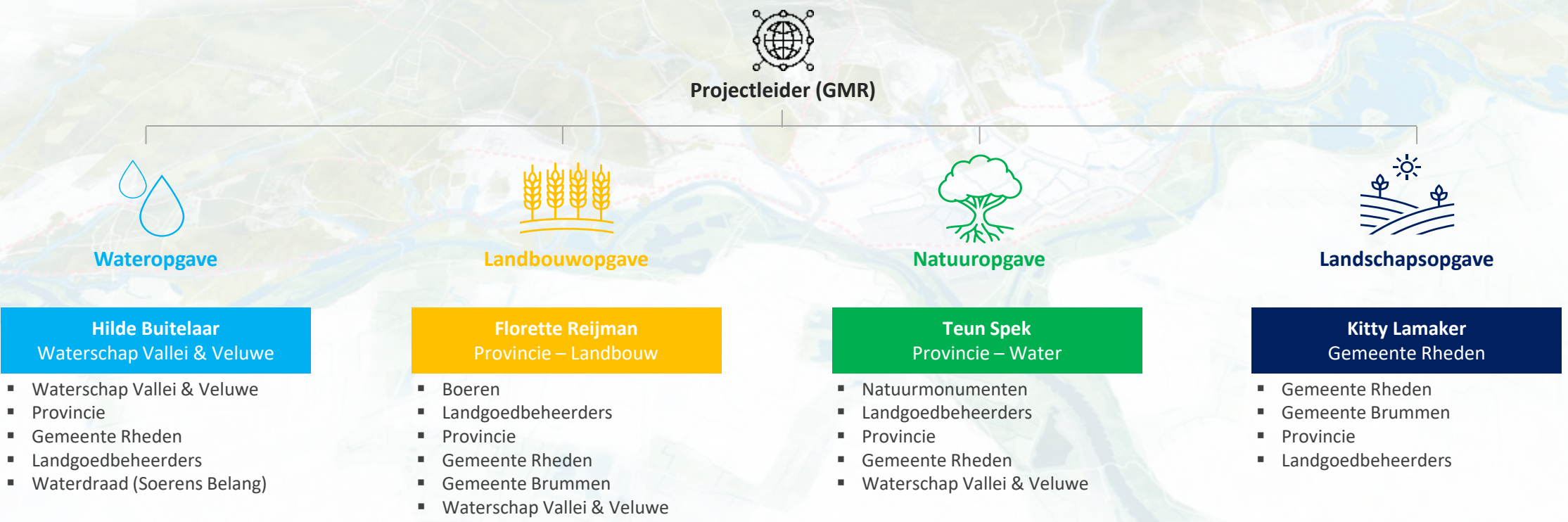

Vertrouwen van kernteamleden in een gezamenlijk vervolg van het gebiedsproces (feb '25)

Partijen | De komende fase heeft het kernteam afgesproken om voornamelijk vanuit de opgaven samen te werken; de projectleider behoudt via contact met de opgavetrekkers integraal overzicht

Wijze van samenwerking binnen het kernteam

Tijdens de tweede integrale sessie heeft het kernteam afgesproken om zich in de komende fase vooral vanuit de opgaven te organiseren. De opgaven kunnen nu namelijk redelijk los van elkaar aan de slag met het actieplan. Per opgave is een team samengesteld, met ieder één opgavetrekker. De opgavetrekker monitort voortgang van de acties binnen de betreffende opgave, en heeft op regelmatige basis contact met de projectleider. De projectleider (nog aan te stellen vanuit de GMR), bewaakt het integrale overzicht en bepaalt in overleg met de opgaventrekkers wanneer het relevant is om met het hele kernteam samen te komen.

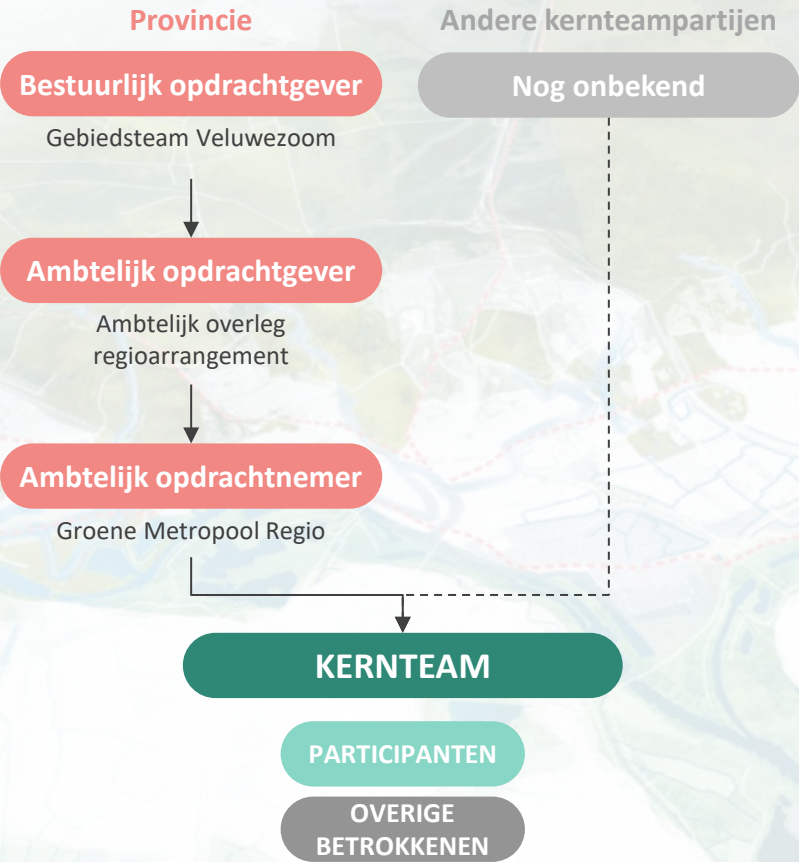
Partijen | Besluitvorming over dit gebiedsproces dient zowel vanuit de provincie als vanuit de andere kernteampartijen plaats te vinden

Provincie-brede besluitvorming

De bestuurlijk opdrachtgever van dit gebiedsproces is het bestuurlijk gebiedsteam Veluwezoom. Het bestuurlijk gebiedsteam wijst uit haar midden een trekker aan.

Ambtelijk opdrachtgever van dit gebiedsproces is het ambtelijk overleg regioarrangement, met daarin ambtelijk vertegenwoordigers van provincie, waterschappen en GMR. Deze brede vertegenwoordiging van verschillende partijen doet recht aan de integraliteit van de opgaven.

Het kernteam valt onder aansturing van GMR als ambtelijk opdrachtnemer.

Overige besluitvorming

In het kernteam zitten verschillende partijen, die ieder een eigen besluitvormingsproces kennen. Naast het provincie-brede besluitvormingsproces zullen er daarom ook andere besluitvormingsprocessen zijn om rekening mee te houden.

Deze processen zullen te zijner tijd inzichtelijk gemaakt moeten worden, om het vervolgproces optimaal in te kunnen richten.

1. AANLEIDING

2. GEBIED & AFBAKENING

3. OPGAVEN

4. PARTIJEN & SAMENWERKING

5. ACTIEPLAN

6. FINANCIËN

Actieplan | De komende fase vraagt om aandacht voor zowel het scherper krijgen van de opgaven, als voor het verder organiseren van de samenwerking tussen alle betrokken partijen

Aanpak

Het doel van de pré-verkenningsfase is om tot een getekende intentieovereenkomst te komen. Om dit te bereiken zijn acties nodig op twee niveaus:

OPGAVEN

WATER

LANDBOUW

NATUUR

LANDSCHAP

Hoewel de opgaven op hoofdlijnen bekend zijn, dienen ze inhoudelijk nog verder ingevuld te worden zodat ze uiteindelijk vertaald kunnen worden naar concrete, meetbare doelstellingen. In de komende fase staan de volgende vragen centraal:

- Wat willen we precies bereiken in dit gebied?
- Hoe ziet de toekomst van het Soerens beekdal er uit?
- Wat moeten we dan veranderen ten opzichte van de huidige situatie?

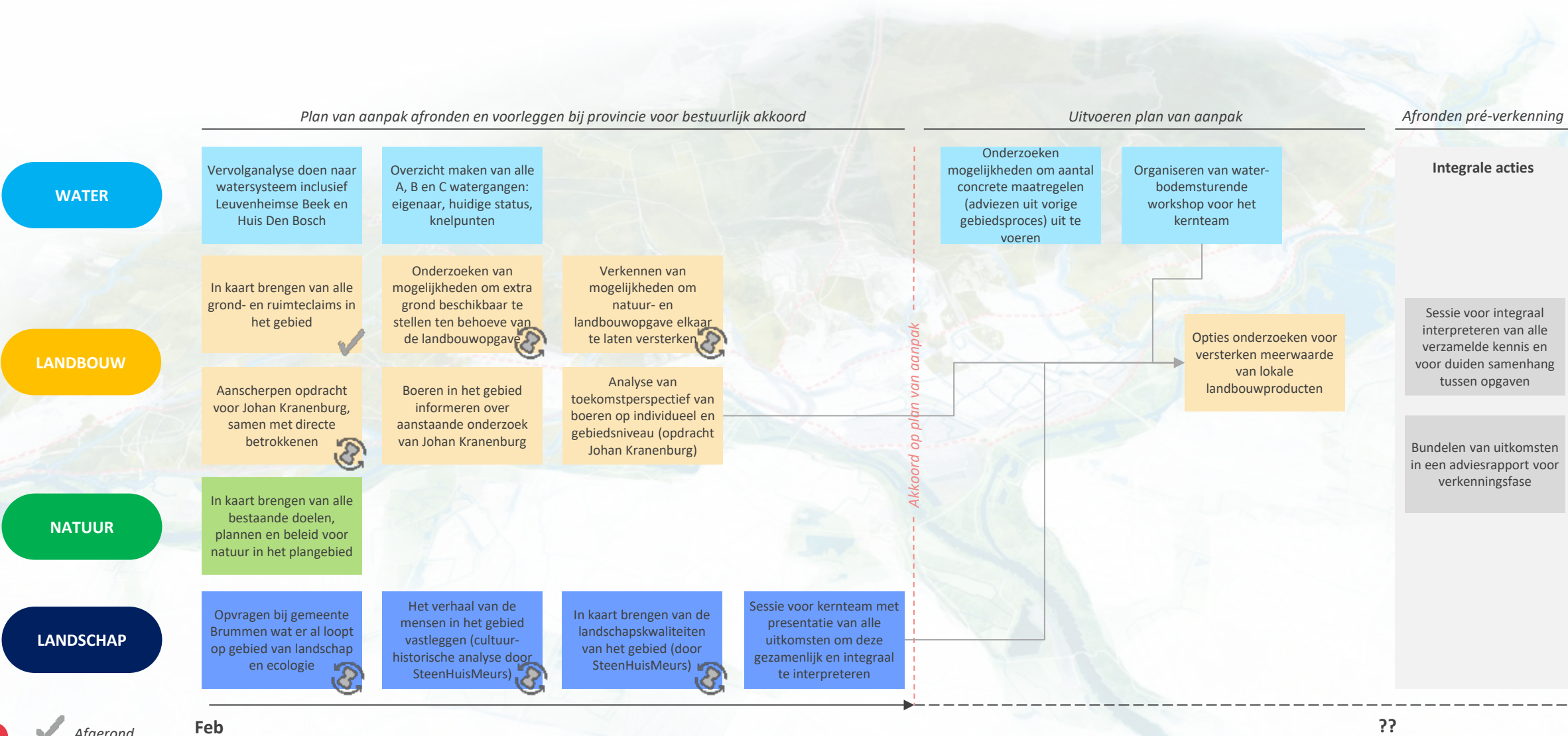
PARTIJEN & SAMENWERKING

Naast het inhoudelijke proces, dient er ook aandacht besteed te worden aan de betrokken partijen en de onderlinge samenwerking. Een uitgewerkte gebiedsvisie heeft geen waarde wanneer de juiste partijen hier geen betrokkenheid bij voelen. In de komende fase staan de volgende vragen centraal:

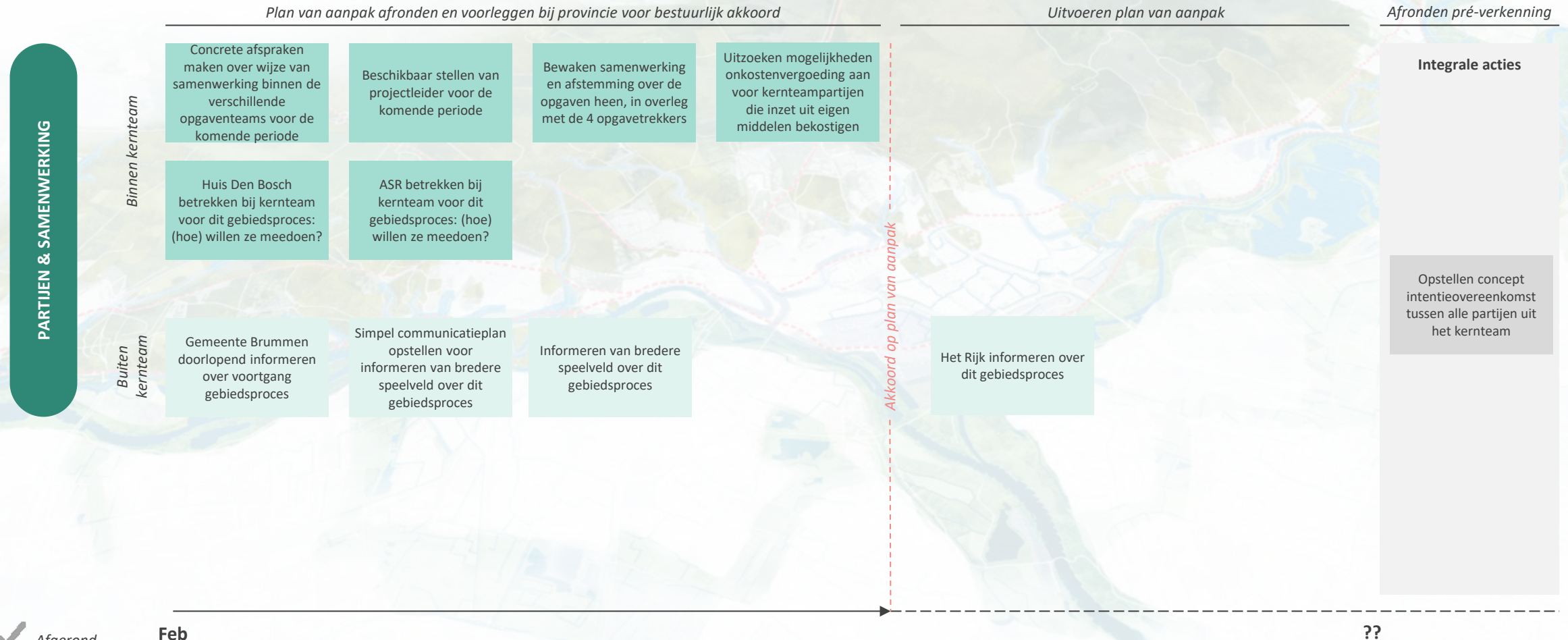
- Vanuit welke waarden, drijfveren en belangen nemen partijen deel aan dit gebiedsproces?
- Hoe verhouden die waarden, drijfveren en belangen zich tot elkaar?
- Welke rol heeft iedere partij? Welke instrumenten zetten partijen in ten behoeve van het gebiedsproces?
- Hoe organiseren we de samenwerking na de pré-verkenningsfase?

De acties van het actieplan (zie volgende slides) zijn onderverdeeld naar deze twee niveaus, en helpen om tot antwoorden op bovenstaande vragen te komen.

Actieplan met betrekking tot de Opgaven | Overzicht van de belangrijkste acties komende periode

Actieplan met betrekking tot Partijen & Samenwerking | Overzicht van de belangrijkste acties komende periode

Actieplan met betrekking tot de Opgaven | Gedetailleerd overzicht

Onderwerp	Actie	Actiehouder	Meewerkend partner(s)	Aandachtspunten	Status
Landbouw-opgave	In kaart brengen van alle grond- en ruimteclaims in het gebied	Provincie			Gedaan
Landbouw-opgave	Onderzoeken van mogelijkheden om extra grond beschikbaar te stellen ten behoeve van de landbouwopgave	P2	Provincie, Boeren, Landgoedbeheerders		Loopt
Landbouw-opgave	Verkennen van mogelijkheden om natuur- en landbouwopgave elkaar te laten versterken	P2	Landgoedbeheerders, Boeren, Natuurmonumenten, gemeente Rheden, Provincie		Loopt
Landbouw-opgave	Aanscherpen opdracht voor Johan Kranenburg, samen met directe betrokkenen	Gemeente Rheden	Boeren, Landgoedbeheerders, Provincie (landbouw)		Loopt
Landbouw-opgave	Boeren in het gebied informeren over aanstaande onderzoek van Johan Kranenburg	Hans		Check lijst met actieve boeren op volledigheid	Nog te starten
Landbouw-opgave	Analyse van toekomstperspectief van boeren op individueel en gebiedsniveau (opdracht Johan Kranenburg)	Gemeente Rheden als opdrachtgever	Boeren		Nog te starten
Landbouw-opgave	Opties onderzoeken voor versterken meerwaarde van lokale landbouwproducten	Nog te bepalen		In een latere fase op te starten	Nog te starten
Natuuropgave	In kaart brengen van alle bestaande doelen, plannen en beleid voor natuur in het plangebied	Provincie (natuur)	Rheden, Brummen, Natuurmonumenten, waterschap	Over alle partijen heen: gemeenten, Natuurmonumenten, waterschap, provincie	Nog te starten

Actieplan met betrekking tot de Opgaven | Gedetailleerd overzicht

Onderwerp	Actie	Actiehouder	Meewerkend partner(s)	Aandachtspunten	Status
Wateropgave	Vervolganalyse naar watersysteem inclusief Leuvenheimse Beek en Huis Den Bosch	Nog te bepalen			Nog te starten
Wateropgave	Overzicht maken van alle A, B en C watergangen: eigenaar, huidige status, knelpunten	Waterschap Vallei & Veluwe	Gemeente Rheden	Donderdag meer info	Loopt
Wateropgave	Organiseren van water- bodemsturende workshop voor het kernteam	Waterschap Vallei & Veluwe		Pré-verkenning	Nog te starten
Wateropgave	Onderzoeken mogelijkheden om al aantal concrete maatregelen (advies vanuit het vorige gebiedsproces) uit te voeren: ➤ Verondieping van het hoofdwatersysteem ➤ Veenhuisspreng niet baggeren ➤ Hydrologische maatregelen treffen op de landgoederen	Waterschap Vallei & Veluwe (vanuit rol als opgavetrekker)	Rheden, Landgoedbeheerders, provincie, boeren	Deze maatregelen lopen eigenlijk vooruit op het gebiedsproces. Wanneer het <i>no regret</i> acties zijn dan kunnen deze mogelijk al in gang gezet worden	Nog te starten
Landschaps-opgave	Opvragen bij gemeente Brummen wat er al loopt op gebied van landschap en ecologie	Gemeente Rheden			Loopt
Landschaps-opgave	Het verhaal van de mensen in het gebied vastleggen (cultuur-historische analyse door SteenHuisMeurs)	Gemeente Rheden en provincie als opdrachtgevers	Inwoners, boeren, landgoedeigenaren, Natuurmonumenten, waterschap		Loopt
Landschaps-opgave	In kaart brengen van de landschapskwaliteiten van het gebied (door SteenHuisMeurs)	Gemeente Rheden als opdrachtgever	Inwoners, boeren, landgoedeigenaren, Natuurmonumenten, waterschap		Loopt
Integraal	Een toekomstbeeld maken van het gebied, waarin de streek een duidelijke identiteit krijgt	Nog te bepalen	Nog te bepalen	De 2 analyses van SteenHuisMeurs vormen de basis	Nog te starten
Integraal	Vertalen van Tauw-adviezen naar betekenis voor dit proces	Provincie	Waterschap Vallei & Veluwe	Vertaling integraal over alle opgaven heen oppakken	Nog te starten

Actieplan met betrekking tot Partijen & Samenwerking | Gedetailleerd overzicht

Onderwerp	Actie	Actiehouder	Meewerkend partner(s)	Aandachtspunten	Status
Partijen & Samenwerking	Concrete afspraken maken over wijze van samenwerking binnen de verschillende opgaveteams voor de komende periode	Opgavetrekkers			Nog te starten
Partijen & Samenwerking	Beschikbaar stellen van projectleider voor de komende periode	GMR			Loopt
Partijen & Samenwerking	Bewaken samenwerking en afstemming over de opgaven heen, in overleg met de 4 opgavetrekkers	Projectleider (GMR)	Opgavetrekkers	In plan opnemen op welke momenten kernteam als geheel samenkomt	
Partijen & Samenwerking	Uitzoeken welke mogelijkheden er zijn om onkostenvergoeding te bieden aan partijen uit het kernteam die deelname aan het proces uit eigen middelen bekostigen	Provincie		Naar het voorbeeld van Putten	Nog te starten
Partijen & Samenwerking	Huis Den Bosch betrekken bij dit gebiedsproces: (hoe) willen ze meedoen?	Provincie (natuur, water, erfgoed)			Nog te starten
Partijen & Samenwerking	ASR betrekken bij dit gebiedsproces: (hoe) willen ze meedoen?	Provincie (natuur)			Nog te starten
Partijen & Samenwerking	Gemeente Brummen doorlopend informeren over voortgang gebiedsproces	Projectleider (GMR)		Timing afstemmen met benaderen Huis Den Bosch en ASR	Doorlopend
Partijen & Samenwerking	Simpel communicatieplan opstellen voor informeren van bredere speelveld over dit gebiedsproces	GMR			Nog te starten
Partijen & Samenwerking	Het Rijk informeren over dit gebiedsproces	GMR		Via NOVEX, na goedkeuring plan van aanpak	Nog te starten
Partijen & Samenwerking	Informeren van bredere speelveld over dit gebiedsproces	Nog te bepalen		Na goedkeuring plan van aanpak	Nog te starten

1. AANLEIDING

2. GEBIED & AFBAKENING

3. OPGAVEN

**4. PARTIJEN &
SAMENWERKING**

5. ACTIEPLAN

6. FINANCIËN

BIJLAGEN

Stroomgebied van de Soerense beek, Leuvenheimse beek en Brummense beek

